

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

100 – ї

підсумкової наукової конференції

професорсько-викладацького персоналу

Вищого державного навчального закладу України

«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

11, 13, 18 лютого 2019 року

(присвячена 75 - річчю БДМУ)

Чернівці – 2019

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м. Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2019. – 544 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м.Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Бойчук Т.М., професор Івашук О.І., доцент Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

професор Братенко М.К.

професор Булик Р.Є.

професор Гринчук Ф.В.

професор Давиденко І.С.

професор Дейнека С.Є.

професор Денисенко О.І.

професор Заморський І.І.

професор Колоскова О.К.

професор Коновчук В.М.

професор Пенішкевич Я.І.

професор Сидорчук Л.П.

професор Слободян О.М.

професор Ткачук С.С.

професор Тодоріко Л.Д.

професор Юзько О.М.

д.мед.н. Годованець О.І.

ISBN 978-966-697-543-3

© Буковинський державний медичний
університет, 2019

Aquinas denied that the universal, for example, humanity, had any existence separate from particular concrete humans. It was Aquinas view that there could be no knowledge without sense experience, for nothing could be in the intellect that was not first in the senses.

A person's active intellect is able, says Aquinas, to recognize the intelligible aspect of sense objects, discovering in individual things the universal essence.

So, humanity is an intellectual form which makes knowledge possible. Also, it belongs to people (man), associates with different objects (tree) and is like universal from the particular.

Слубська А.Я.

ОСОБЛИВОСТІ ОБРЯДОВОЇ ПРАКТИКИ В НЕОРЕЛІГІЯХ

Кафедра психології та філософії

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет»

З появою нових релігійних течій виникла необхідність до нових форм зовнішнього вираження релігійної віри, тобто неокульту, під яким розуміються новшества в обрядовій сфері як складовій всього релігійного комплексу новітніх рухів.

Обрядова сфера, ритуальні дії, наявні й поширені в неорелігіях, при збереженні своєї сутності, свого основного призначення, разом з тим вирізняються від традиційної культової діяльності. Тому доцільно визначити неорелігійний культ як специфічну соціальну діяльність, якій притаманний особливий зміст, предмет та суб'єкт, модернізовані засоби, способи та результати культової діяльності. Неорелігійність в Україні характеризується значною поліконфесійністю, що переконливо підтверджує запропонована в даній праці класифікація нових релігійних течій. Тому зрозуміло, що неокульт - надто неоднорідне явище. Знайомство з конфесійною літературою, в якій розкриваються зміст і форми обрядової діяльності певних неорелігійних течій і рухів, а також відвідування богослужінь різних конфесій, бесіди з учасниками культових дій, засвідчили, що немає потреби в описанні всієї різноконфесійної необрядової практики. Значною мірою вона є типовою для груп певних течій.

Якщо звернутися до обрядової діяльності новітніх для України християнських об'єднань, представлених тут двома хвилями протестантського руху (т.зв. постпротестантською, що виникла в Європі і США ще в XIX-му столітті, і власне неопротестантською, що з'явилася відносно недавно), то можна виділити спільні для всіх протестантів риси. Звертає на себе увагу те, що обрядова сторона діяльності цих церков і рухів є надто спрощеною. І це вже є виявом їх демократичності. Культ в неохристиянських громадах має на меті подіяти не тільки на почуття віруючих, а й впливати на їх розум. Заперечуючи більшість обов'язкових атрибутів традиційно-християнської обрядовості (вшанування ікон, хреста, поклоніння мощам, святим місцям, більшість свят історичних християнських церков, сім святих таїнств тощо), неохристияни залишають з традиції деякі культові дії, зокрема хрещення (у дорослому віці), причащення (переломлення хліба), правда, позбавляючи їх при цьому значення священного таїнства. Останні постають скоріше як посвідка належності особи до певної релігійної течії або ж просто як символічна дія.

Порівняння постпротестантських і неопротестантських форм культу дає підстави для висновку, що, поруч із спільними для цих двох типів виявами християнської релігійності, наявні й суттєві розбіжності між ними. Особливістю культу постпротестантів є його чітка регламентація, часова визначеність, детальна відпрацьованість, що пояснюється порівняно тривалою історією цих церков. В Церкві Ісуса Христа Святих останніх днів кількість таїнств навіть переважає класичну цифру сім. Крім того, таїнства у мормонів відрізняються від загальнохристиянської традиції особливою відповідальністю при виконанні таких обрядів, як хрещення через повне занурення у воду, конфірмації, тобто посвяті в члени Церкви, даруванні Духа Святого, нареченні і благословінні дітей, прислугуванні причастя, освяченні могил, посвяті в духовний чин, введенні в посаду. Обрядовості постпротестантських громад притаманна яскраво виражена індивідуалізація. В будь-якій формі обрядової практики

неорелігій наявною є увага до кожної конкретної людини. Навіть тоді, коли вірних на богослужінні багато, вони постають не безликою масою, не паствою взагалі, а певною єдністю особистостей. Майже всі присутні знають один одного за іменем. До активності стимулюються всі без винятку присутні на зібранні, навіть діти, люди похилого віку. Будь-який акт обрядової діяльності набуває не лише соціального, групового, а й оперсоненого значення. Тим самим підкреслюється рівність всіх у їх вірі в Бога.

Телеки М.М.

МЕТАФОРИЧНА НОМІНАЦІЯ ЯК СПОСІБ КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЇ ДІЙСНОСТІ

Кафедра іноземних мов

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет»

Науковий прогрес у галузі медицини безпосередньо ґрунтується на інформації, збереженої століттями і репрезентованої різними терміносистемами, важливою з яких є анатомічна. Спеціальні лексичні одиниці зберігають найменування форм, будови, розвитку органів, систем людського організму і відображають взаємозв'язок мовних явищ з мисленням і когнітивною діяльністю людини.

У процесі пізнання будови людського організму раніше не досліджені органи або їхні частини номінуються загальнолітературною лексикою, яка відображає певне світосприймання, реальність. Через мовне відображення можна зрозуміти, яким чином індивід засвоював інформацію про навколишній світ, оскільки певна когнітивна структура, передана словом і перетворена на вербальний знак. Відбувається процес концептуалізації, у результаті якої створюється концептуальна система, складниками якої стають концепти, які віддзеркалюють інформаційні структури мислення, і є способами репрезентації знань.

Номінація нового об'єкта віддзеркалює інформацію, засвоєний людиною у ході соціалізації досвід. Метафоричне перенесення значень на нові об'єкти відбуваються на підставі схожості зовнішніх, функціональних ознак раніше пізнаних предметів. В отоларингології метафоричні номінації відображають поняття: *incus* коваделко, *stapes* стремінце, *tragus* (від грец. *tragos* козел) козелок. Так, архаїчні фрагменти дійсності висвічує назва непарної у формі ромба пластинки, що утворює задній відділ кісткової носової перегородки, *lemnis* від лат. *vomer*, утвореного від дієслова *voto* «вивертаю». Цікаво, що греки і римляни не знали цієї кістки. Тільки у XVI ст. її виокремили як самостійну кістку, назвавши "vomer" за схожістю до землерийного знаряддя, що підрізує шар землі знизу, лемеша сохи, давньоримського плуга, що розкидував землю по обидва боки.

Термін *cartilago thyreoidea* – щитоподібний хрящ, найбільший з гортанних хрящів. Прикметник *thyreoidea*, що є компонентом термінологічного словосполучення, походить від грецького іменника *thyreios* щит + суфікс *idea*; у перекладі означає щитоподібний. Стародавні люди, будуючи житло, замість дверей використовували щільно збиті дошки, що одночасно служили їм щитом. Також щит – вид озброєння, призначений для захисту від холодної ручної і метальної зброї. Пізніше оббитий шкірою великий чотирикутний дерев'яний грецький щит став неодмінним атрибутом захисту римського легіонера. *Thyreios* – велика кам'яна плита, що закривала вхід у печеру Циклопа, описана Гомером у поемі "Одіссея". Назва хряща висвітлювала концепт «захист»; гортанний хрящ дістав найменування щитоподібного завдяки подібності бічних пластинок з таким щитом. Щитоподібний хрящ утворюють дві чотирикутні пластинки, що з'єднуються спереду з формуванням у верхніх відділах виступу, що називається виступом гортані, кадиком або «адамовим яблуком» (лат. *prominentia laryngea*) і є найбільш вираженим у чоловіків, ніж у жінок, через різницю в куті з'єднання пластинок. У назві віддзеркалений наївний концепт, пов'язаний з Біблійним переказом про заборонений плід з дерева пізнання добра та зла, який скуштував Адам.